

Medlem af Inatsisartut
Mariane Paviassen Jensen, Inuit Ataqtigiit
/Her

Besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 208 om Kuannersuit

I medfør af Inatsisartuts forretningsorden §37, stk. 1, har du fremsat spørgsmål til Naalakkersuisut vedrørende Kuannersuit.

Spørgsmålene besvares nedenfor.

Spørgsmål 1. Energy Transition Minerals (ETM), som har efterforskningstilladelse til at foretage undersøgelser med henblik på minedrift i Kuannersuit, har igen ansøgt om forlængelse af deres efterforskningstilladelse. Hvor højt prioriterer Naalakkersuisut at høre borgernes holdninger i den forbindelse?

Svar: Når et selskab søger om forlængelse af en efterforskningstilladelse, gennemføres en høringsproces, som har til formål at sikre, at alle relevante myndigheder og interessenter bliver hørt. Det er vigtigt for Naalakkersuisut at understrege, at borgernes synspunkter også bliver taget alvorligt – også når høringen ikke er offentlig.

Ved forlængelser af tilladelser sendes ansøgningen i høring hos relevante departementer, den kommune, hvor aktiviteten finder sted, og andre parter, som vurderes relevante i den konkrete sag. Det kan for eksempel være Fåreholderforeningen, hvis tilladelsen ligger i et område med fårehold.

Men høringsprocessen er ikke lukket for andre: Kommer der bemærkninger fra borgere, organisationer eller andre interessenter, som ikke er på den officielle høringsliste, bliver de også taget med i sagsbehandlingen.

Høringssvar, der peger på konkrete forhold i området, bliver sendt videre til de relevante myndigheder, som vurderer, om der skal stilles særlige vilkår i den forlængede tilladelse. Det betyder for eksempel, at hvis der er bekymring for græsningsarealer, vil den bekymring blive sendt til kommentering i Departementet for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning. De kan for eksempel anbefale, at området tilrettes, så græsningsarealer friholdes mest muligt, eller at der kun sker efterforskning i perioder, som ikke er kritiske for fåreholderne. Der kan for eksempel også komme høringssvar, der påpeger behovet for ikke at forstyrre jagtsæsoner eller særlige jagtarealer. Efter konsultation med de rette myndigheder, kan der efterfølgende komme relevante krav i den endelige tilladelse til selskabet.

Det betyder, at din stemme som borger kan være med til at sikre, at der tages de nødvendige hensyn – for eksempel til miljø, dyreliv, lokal brug af området eller andre samfundsmæssige forhold. De myndigheder, der bliver inddraget, har

Dato: 02/01 2026
Sagsnr. 2025 - 17344
Postboks 930
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 68 00
Fax (+299) 32 43 02
E-mail: mlsa@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

indgående kendskab til både gældende lovgivning og lokale forhold. Det sikrer, at eventuelle vilkår, som stilles i en forlængelse, er relevante, afbalancerede og lovligt funderede.

Naalakkersuisut arbejder for en åben og ansvarlig forvaltning af mineralaktiviteter i Grønland – og det betyder også, at borgernes perspektiv altid er vigtig, uanset om det kommer fra en officiel høringspart eller som et selvstændigt indsendt bidrag.

A) Skal efterforskningsarbejdet, som har stået på i årtier, fortsat forlænges?

Svar: Generelt om forlængelser af efterforskningstilladelser kan jeg oplyse, at ved modtagelse af en ansøgning om forlængelse af en efterforskningstilladelse foretager Råstofmyndigheden en samlet vurdering af, om vilkårene for tilladelsen hidtil er opfyldt. Det er en forudsætning for forlængelse, at alle tidligere forpligtelser er dokumenteret som overholdt – herunder krav om feltarbejde, indsendelse af feltrapport og opfyldelse af efterforskningsforpligtelsen.

Derudover vurderer Råstofmyndigheden, om rettighedshaver har den nødvendige kapacitet til at opfylde de økonomiske forpligtelser, som gælder for den kommende periode.

Det er myndighedens almindelige praksis at meddele forlængelse, når disse betingelser er opfyldt.

Ved forlængelse ud over 10 år giver Mineloven mulighed for, at der kan fastsættes ændrede vilkår for en tilladelse. Dette kræver dog saglige og væsentlige hensyn og en konkret vurdering.

Det er vigtigt at påpege, at et råstofprojekt ofte tager mange år, og det er almindeligt, at der udføres efterforskning i lang tid uden at det nødvendigvis fører til minedrift.

Efterforskningen er vigtig for Grønland, da rettighedshaver skal indsende resultater og data af deres efterforskning til Råstofmyndigheden hvert år. Disse resultater og data er med til at udbygge vores viden om Grønland.

Specifikt i forhold til tilladelse 2010-02, som er meddelt til Greenland Minerals A/S, kan den efter reglerne forlænges i op til 3 år endnu og ikke længere. En efterforskningstilladelse kan samlet være gældende i op til 22 år. Når denne maksimale periode er nået, skal tilladelsen enten tilbageleveres, eller der skal ansøges om en udnyttelsestilladelse. I dette tilfælde vil det dog ikke være muligt at overgå til udnyttelse.

Hvis tilladelsen til Greenland Minerals A/S forlænges, vil den således være for en periode frem til december 2028. Herefter er det ikke muligt at forlænge yderligere og tilladelsen bliver inaktiv. Selskabets ansøgning om forlængelse er aktuelt under behandling hos Råstofmyndigheden, og en afgørelse forventes truffet i starten af 2026.

B) Hvis der skal gives en ny efterforskningstilladelse, hvilken lovgivning vil i så fald blive lagt til grund?

Svar: En eventuel forlængelse af en ny efterforskningstilladelse vil blive meddelt efter Inatsisartutlov om Mineralaktiviteter (nr. 26 af 13. juni 2023). De dertilhørende *Standardvilkårene for Efterforsknings- og Forundersøgelsestilladelser for mineraler i Grønland* vil også være gældende.

Spørgsmål 2. Mange borgere har gennem mange år givet udtryk for deres modstand mod minedrift i Kuannersuit. Hvordan tager Naalakkersuisut borgernes holdninger i betragtning?

Svar: Naalakkersuisut er meget opmærksomme på de holdninger og synspunkter, som borgerne – både i Narsaq og i resten af landet – gennem årene har givet klart udtryk for i forbindelse med Kuannersuit-projektet. Den folkelige modstand har blandt andet ført til vedtagelsen af Uran-loven, der forbyder efterforskning og udnyttelse af uran over en vis baggrundsstråling.

Uranloven har medført, at Greenland Minerals A/S har fået afslag på deres ansøgning om udnyttelsestilladelse til Kuannersuit. Denne afgørelse har deres moderselskab Energy Transition Minerals valgt at udfordre ved domstolene. De kræver at kunne udvikle en mine på området og mener at have krav på dette. Naalakkersuisut er ikke enig i det synspunkt. Det er Naalakkersuisuts forventning, at sagen vil få en meget langstrakt behandling, muligvis ved flere retsinstanser. Det er en utilfredsstillende situation, der påvirker Narsaq, både befolkningen og erhvervslivet, og det kan Naalakkersuisut kun beklage. Det er vores indstilling, at råstofprojekter skal bidrage positivt til lokalsamfundet og ikke bremse udvikling.

Naalakkersuisut har med Uran-loven allerede taget et aktivt skridt for at imødekomme den brede bekymring, der har været rejst af befolkningen. Samtidig lægger vi vægt på, at forvaltningen af mineralområdet sker med respekt for gældende lovgivning, gennemsigtighed og samfundsmæssig bæredygtighed.

Spørgsmål 3. Planerne om minedrift i Kuannersuit har i mange år hindret både erhvervsmæssig og bymæssig udvikling i Narsaq og omegn. Hvad er Naalakkersuisuts holdning til dette?

Svar: Naalakkersuisut finder det afgørende at tilladelser, koncessioner og kvoter der gives til selskaber udnyttes til formålet. Meningen med at give et selskab et areal er at skabe lokal udvikling og aktivitet. Det handler om at udnytte landets ressourcer til gavn for samfundet.

Men i tilfældet med den efterforskningstilladelse til Kuannersuit, der er givet til Greenland Minerals A/S, er der en særlig situation. Selskabet kan ikke opnå en udnyttelsestilladelse grundet uranloven, og der kører en langstrakt proces ved forskellige retsinstanser om dette. Men lige nu har selskabet en gyldig efterforskningstilladelse, som de ønsker at forlænge. Naalakkersuisut anerkender, at situationen kan påvirke investeringsvilligheden lokalt, så længe selskabet har en efterforskningstilladelse, idet lokalbefolkning og potentielle samarbejdspartnere kan

afvente den fremtidige udvikling i området. Dette kan medføre, at andre aktører, herunder lokale initiativer eller investorer, afholder sig fra at igangsætte egne aktiviteter. Naalakkersuisut finder ikke denne tilstand acceptabel, men ønsker heller ikke at bryde uranloven eller ændre den for at give Greenland Minerals A/S en udnyttstilladelse. Naalakkersuisut finder sagen mod Energy Transition Minerals principiel og vil derfor forfølge sagen og beklager, at det skaber frustrationer og stilstand i Narsaq.

A) Er borgernes ønsker om en reel udvikling vigtigere, eller er det vigtigere at mineselskaber fortsætter deres arbejde, som har stået på i årtier?

Svar: Borgernes ønske om reel udvikling deles af Naalakkersuisut. Når man ser på råstofprojekter, både her i landet og globalt, er det vigtigt at have for øje, at udviklingen af en mine typisk er en lang proces. Det er helt normalt, at der går over 10 år – i gennemsnit op til 16 år – fra de første undersøgelser igangsættes, til en mine reelt er i drift. Det betyder dog ikke, at der ikke sker noget i mellemtiden. Allerede i efterforskningsfasen bidrager projekterne med aktivitet og værdi – særligt lokalt. Lokale virksomheder får opgaver såsom transport med både og helikoptere, levering af mad og logistik til camps og andre praktiske ydelser. Derudover skabes beskæftigelse, hvor medarbejdere betaler skat til landskassen. Det er derfor vigtigt at huske, at selv før en mine åbner, kommer der allerede indtægter og aktivitet til lokalsamfundet.

På længere sigt er råstofsektoren en af de sektorer, der har det største potentiale for at styrke Grønlands økonomi. Det er en industri, hvor få men store projekter kan gøre en mærkbar forskel – både i forhold til beskæftigelse, skatteindtægter og investeringer.

Det er derfor klart, at det ikke er tilfredsstillende, at et område er bundet til et selskab, som i øjeblikket ikke er i stand til at skabe den ønskede erhvervsudvikling, som det er tilfældet med Kuannersuit-projektet.

Samtidig er Naalakkersuisut forpligtet til at følge den gældende lovgivning, herunder Uranloven. Det betyder, at vi ikke kan give Greenland Minerals A/S en udnyttelsestilladelse, så længe uran indgår i deres projekt, og de ikke lever op til lovens grænseværdier.

B) Departementer bliver også hørt i forbindelse med høringer, ligger Naalakkersuisut departementers svar højere end borgernes svar?

Svar: Ved høringsprocesser indgår både departementer, relevante myndigheder, organisationer og borgere som høringsparter. Alle høringssvar bliver registreret og behandlet som led i en samlet vurdering. Høringssvar fra departementer vurderes ikke automatisk som mere betydningsfulde end svar fra borgere, men kan vægtes forskelligt afhængigt af indholdet og afsenderens faglige eller lovgivningsmæssige rolle. For eksempel kan tekniske eller lovgivningsmæssige bemærkninger fra myndigheder indgå som grundlag for vurderinger af, om en aktivitet er forenelig

med gældende regler, mens borgeres bidrag ofte gør opmærksom på lokale eller samfundsmæssige perspektiver. Begge dele er vigtige for afgørelserne.

Alle høringssvar sendes altid til ansøger til kommentering. Alle høringssvar samt ansøgers kommentarer tages med i den samlede vurdering af en ansøgning.

Spørgsmål 4. Hvordan er borgerne juridisk beskyttet, når de udtrykker modstand mod minedrift?

Svar: Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling har anmodet Departement for Udenrigsanliggender og Forskning om at bidrage til besvarelse af spørgsmålet, når det drejer sig om generelle rettigheder. Besvarelsen er indsat herunder:

Ved fredelig og ikkevoldelig modstand eller protester mod minedrift er borgerne beskyttet af Grundloven (Danmarks Riges Grundlov), såvel som af internationale menneskerettighedskonventioner såsom FNs konvention om borgerlige og politiske rettigheder.

Resten af spørgsmålet er besvaret af Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling:

Borgerne har ret til at blive hørt i forbindelse med konkrete projekter. Ifølge mineloven § 35, skal der foretages en offentlig høring i mindst 21 kalenderdage, inden der kan meddeles en tilladelse til efterforskning. Høringssvar der afgives i forbindelse med denne høring, udgør en del af beslutningsgrundlaget ved meddelelse af tilladelsen og kan danne grundlag for fastsættelse af vilkår i tilladelsen. Endvidere gøres rettighedshaveren bekendt med eventuel modstand i befolkningen vedrørende hele eller dele af et eventuelt kommende projekt, og har således mulighed for at tage hensyn til denne modstand i den videre planlægning af projektet.

Efter mineloven § 44, skal der foretages en høring i mindst 35 kalenderdage, inden der kan meddeles en tilladelse til udnyttelse. Denne høring tjener samme formål som den ovenfor nævnte høring ved meddelelse af tilladelser til efterforskning.

Hvis et projekt efter mineloven forventes at kunne få væsentlige indvirkninger på miljøet eller samfundet, således at der skal udarbejdes en vurdering af virkningerne på miljøet eller en vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed (eller som det oftest er tilfældet, begge dele), skal der dels foretages en forhøring i mindst 35 kalenderdage efter mineloven § 106, og dels en egentlig høring, der løber i 8 uger, og hvorunder der afholdes lokale høringsmøder, efter minelovens kapitel 17.

Høringssvar der afgives i forbindelse med forhøringen efter § 106, danner grundlag for den redegørelse for miljø- og samfundsmæssige forhold, der skal i høring efter kapitel 17. Under høringen har borgere mulighed for at fremkomme med høringssvar og stille spørgsmål, herunder mundtligt i forbindelse med høringsmøderne. Rettighedshaveren skal herefter udarbejde en hvidbog, som offentliggøres efter godkendelse af Naalakkersuisut. I Hvidbogen skal rettighedshaver forholder

sig konkret till hver enkelt høringsbemærkning og spørgsmål. Et projekt kan først påbegyndes, når der foreligger en godkendelse af hvidbogen.

Endvidere skal Naalakkersuisut efter mineloven § 130, oprette med midler, hvorfra berørte borgere, lokalsamfund og relevante organisationer i Grønland kan søge midler til at igangsætte undersøgelser og til at søge rådgivning til afdækning af særlige problemstillinger relateret til konkrete mineralprojekter i Grønland og til at afholde møde om projektets påvirkning af samfundet.

Spørgsmål 5. Som oprindelige folk har vi rettigheder, om at blive beskyttet og garantere respekten for vores integritet, er Naalakkersuisut villige til at følge ILO-Konventionen nr: 169 ART. 6 stk. 1-B samt, ART.6 1-C samt Art. 7 stk.1 samt. ART:7 stk.3 ikke mindst ART.7 stk.4?

Svar: Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling har anmodet Departement for Udenrigsanliggender og Forskning om besvarelse af spørgsmålene. Besvarelsen er indsat herunder:

Naalakkersuisut respekterer fortsat ånden og hensigten med ILO nr. 169 om at beskytte oprindelige folks rettigheder og garantere respekt for oprindelige folks integritet. Selvstyret har hjemtaget råstofområdet og dermed er det også Selvstyrets ansvar at sikre at ILO-konvention nr. 169s bestemmelser respekteres og opfyldes, herunder de artikler (art.6, 1 b og c samt art. 7,3 og 7,4) som nævnes af spørgsmålsstiller. Disse bestemmelser opfyldes dels ved deltagelse i og medbestemmelse igennem vort lands almindelige demokratiske institutioner på alle niveauer og dels, når det specifikt gælder råstofområdet, de procedurer der er fastsat i Råstoflovgivningen.

A) Iflg. Paragraf 37 svar nr: 48/2023 mener Naalakkersuisut som udgangspunkt,” at man i fortolkningen og gennemførelsen af ILO’s konvention nr. 169 skal tage i 2 betragtning at ILO nr. 169 først og fremmest handler om forholdet mellem stater og oprindelige folk”, mener Naalakkersuisut stadig at svaret er gældende?

Svar: Naalakkersuisut mener fortsat, at man i fortolkningen og gennemførelsen af ILO- konvention nr. 169 skal tage udgangspunkt i, at den først og fremmest er møntet på forholdet mellem stater og oprindelige folk. Udover at ILO-konvention nr. 169 nævner retten til at der tages behørigt hensyn til oprindelige folks egne sædvaner og institutioner, har konventionen ingen bestemmelser som er specifikt møntet på oprindelige folk med egne selvstyre ordninger.

Hertil skal det dog nævnes at det jf. §16 i Lov om Selvstyre i Grønland påhviler Naalakkersuisut at sikre de internationale forpligtelser, så som ILO-konvention nr. 169, overholdes indenfor for overtagne områder.

B) I svaret på paragraf 37 spørgsmålet nr: 48/2023 er der forskel på svarene i den grønlandske og den danske svar, i den grønlandske står der "atuutilersinneqarnissaannut" og i den danske står der "fortolkningen" jeg går ud fra da vores grønlandske sprog er det officielle sprog at det er den grønlandske svar er gældende?

Svar: Naalakkersuisut er enig i, at der i tvivlsspørgsmål om hvilken sprog version, der er gældende, altid må være den grønlandske version der gælder, medmindre andet er anført.

Når det gælder svaret i henholdsvis den grønlandske og danske version af paragraf 37 spørgsmål nr. 48/2023, mener Naalakkersuisut dog ikke, at der er en forskel.

I den danske version står der: "...i fortolkningen og gennemførelsen af..."

I den grønlandske version står der: "...paasinissaanut atuutilersinnissaanullu".

C) I så fald er Naalakkersuisut endeligt villige til følge vores rettigheder som oprindelige folk i forholdet til andre folk fra andre stater?

Svar: Det er magtpåliggende for Naalakkersuisut at arbejde for at bestemmelserne i ILO-konvention nr. 169 respekteres, både internt i vort land, men også i forhold til den danske stats såvel som i forhold til fremmede stater.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Naaja H. Nathanielsen

Naalakkersuisoq for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling